

Vincent van GoghHuis

Stichting Van Gogh & Zundert (hierna: Van GoghHuis) wil de getuigenissen en het erfgoed van Vincent van Gogh in zijn geboorteplaats Zundert borgen en behouden voor de toekomst. Daarnaast wil het museum inspiratie bieden aan volgende generaties. Het Van GoghHuis ziet zichzelf niet als een klassiek museum, maar als een actieve belevingswereld. Het museum beoogt naast het Van Gogh Museum en het Kröller-Müller Museum de derde plek te worden waar leven en werk van Van Gogh gezien en beleefd kunnen worden.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Van Gogh & Zundert geen subsidie toe te kennen.

De ambities van het Van GoghHuis vormen een interessante aanvulling op het bestaande toeristische aanbod dat te vinden is over Van Gogh. Het Van GoghHuis richt zich in het bijzonder op de Brabantse biografie van Van Gogh. De focus ligt daarbij echter te weinig op het tonen van een authentieke collectie, waardoor de museale waarde naar de mening van de raad beperkt is. Het educatieve aanbod en de plannen voor publieksbereik van het museum zijn nog onvoldoende uitgewerkt. De raad is wel enthousiast over het artist-in-residenceprogramma. De raad maakt zich zorgen om de financiële huishouding van het Van GoghHuis.

Beoordeling

Kwaliteit

Het Van GoghHuis bestaat uit twee gebouwen: een pastorie en een patriciërshuis. De pastorie is ruim honderd jaar geleden gebouwd op de plek van het geboortehuis van Vincent van Gogh. Een bijbehorende tuin is teruggebracht in de staat ten tijde van de jeugd van Van Gogh: het is weer een victoriaanse siertuin. Het Van GoghHuis is nog in ontwikkeling. Er wordt nog een grote expositiehal gebouwd in de tuin van het museum, die geschikt is voor exposities van internationaal gerenommeerde kunstenaars. Het Van GoghHuis heeft geen authentieke kunstwerken van Van Gogh in zijn bezit en er is een beperkte roerende collectie die verband houdt met de kunstenaar. De collectie bevat onder andere dagboekantekeningen van Van Goghs moeder, documenten, boeken, lithografieën en foto's.

Het Van GoghHuis profileert zich als de plek waar getuigenissen van Van Gogh en van zijn geboortedorp tot leven komen. Het museum is onderdeel van het Van GoghKwartier, een gebied rond de Markt en het Van Gogh Plein in Zundert. Ook biedt het museum als kunstcentrum een platform voor eigentijdse kunstenaars die zijn beïnvloed door het leven en werk van Van Gogh. Daarbij is in de Van GoghGalerie een gastenverblijf gevestigd waar hedendaagse kunstenaars 'in de voetsporen van Van Gogh' kunnen treden. De raad vindt dat het Van GoghHuis het verleden met dit artist-in-residenceproject op een goede manier tot leven laat komen in het nu.

Het Van GoghHuis noemt een aantal samenwerkingspartners die bijdragen aan de zichtbaarheid van het museum, zoals Van Gogh Brabant, Rabobank De Zuidelijke Baronie en Franse partners. De samenwerking met het Kröller-Müller Museum en het Van Gogh Museum, volgens de raad logische partners, wordt slechts zijdelings benoemd. Juist op dit vlak verwacht de raad meer visie en uitwerking.

€ 0

geadviseerd
subsidiebedrag

€ 200.000

gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.26 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

Het activiteitenplan van het Van GoghHuis is ambitieus, maar richt zich in het bijzonder op de Brabantse biografie van Van Gogh. Inhoudelijk is het museum daardoor nadrukkelijk gericht op de regio. Dit past goed binnen het bestaande toeristische aanbod rondom Van Gogh, maar het museum opereert als zodanig niet op landelijk niveau. Bovendien ligt de focus op het faciliteren van een totaalervaring, en niet op museale taken zoals het tonen van een authentieke collectie. Het museum is niet in het bezit van originele werken van Van Gogh. Het is gevestigd op de geboortegrond van de schilder, maar niet in zijn geboortehuis. De raad vindt het Van GoghHuis zeer geschikt als een 'experience', maar vindt het museale aspect in het plan onvoldoende tot uitdrukking komen.

Educatie en participatie

Voor het educatieprogramma heeft het Van GoghHuis een ckv-docent aan zich verbonden. Voor de permanente expositie zijn er een kinder-audiotour en een speurtocht gemaakt. Bij iedere wisselexpositie wordt op maat een educatief programma aangeboden. Bij de samenstelling hiervan wordt samengewerkt binnen Van Gogh Brabant, een samenwerkingsverband dat onder meer tot doel heeft de Brabantse biografie van Van Gogh zichtbaar te maken. Het aanbod voor het basisonderwijs is opgenomen in het regionale programma 'Koepel'. Het educatieve aanbod bevat goede initiatieven, maar deze zijn nog onvoldoende inhoudelijk uitgewerkt.

De raad is enthousiast over 'Vincent's Web', een reizende tentoonstelling met een educatief programma. De tentoonstelling is het resultaat van het artist-in-residenceproject. 'Vincent's Web' trekt sinds 2013 door de provincie Noord-Brabant.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

In 2013 en 2014 ontving het Van GoghHuis gemiddeld bijna 10.000 bezoekers op de hoofdlocatie. Volgens het museum is het Van GoghHuis een 'bedevaartsoord' voor Van Gogh-liefhebbers uit landen als Japan, China, Brazilië en Amerika. Het precieze aandeel buitenlandse bezoekers wordt niet gekwantificeerd. Na de opening van de expositiehal worden 50.000 bezoekers verwacht. De raad waardeert deze ambitieuze doelstelling, maar mist in het plan een realistische onderbouwing van de toename.

Het Van GoghHuis richt zich enerzijds op een breed publiek van kunst- en cultuurgeïnteresseerden, anderzijds op een publiek dat een specifieke interesse heeft in Van Gogh. Van Gogh Brabant zorgt voor de overkoepelende publiciteit en marketing; voor het benaderen van landelijke en internationale touroperators is een medewerker in dienst. Ook hier is de raad van mening dat het Van GoghHuis zijn plannen nog onvoldoende heeft uitgewerkt. De doelgroepen zijn beperkt gespecificeerd en het wordt niet duidelijk op welke wijze het museum de verschillende doelgroepen wil bereiken.

Ondernemerschap

Hoewel de raad onder de indruk is van de bevologenheid waarmee het Van GoghHuis zijn ambities met een kleine bezetting vormgeeft, maakt hij zich zorgen om de financiële situatie van het museum. Het eigen vermogen is negatief en de liquiditeit is laag. Dit is een groot risico. Het is noodzakelijk nieuwe geldstromen aan te boren om de ambities werkelijkheid te laten worden en de organisatie te verstevigen.

Met honderd vrijwilligers en twee vaste medewerkers wordt de organisatie overwegend door vrijwilligers gedragen. De raad vraagt zich af of de dagelijkse werkzaamheden van het museum daardoor niet te zeer afhankelijk zijn van vrijwillige inzet. Het Van GoghHuis gaat niet in op het personeelsbeleid en ook de wijze waarop het omgaat met de Governance Code Cultuur komt niet ter sprake.